

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 71 0 P 291323 21 Rev
Dana, 14.09.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja DUIF M.s. d.o.o. B., koga zastupa O.D. Đ., advokat iz B., protiv tužene J.R. iz B., koju zastupa M.B., advokat iz B., radi regresnog duga, vrijednost predmeta spora 160.000,00 KM, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 291323 20 Gž od 26.10.2020. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 14.09.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 291323 18 P od 25.12.2019. godine obavezana je tužena da na ime regresnog duga isplati tužitelju iznos od 160.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.03.2018. godine do isplate i troškove parničnog postupka u iznosu od 7.885,16 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 25.12.2019. godine do isplate, dok je odbijen zahtjev tužitelja za naknadu troškova postupka preko dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 P 291323 20 Gž od 26.10.2020. godine žalba tužene je odbijena i potvrđena prvostepena presuda u pobijanom dijelu odluke o glavnoj stvari i dosuđujućem dijelu odluke o troškovima postupka, te je odbijen zahtjev tužene da joj tužitelj nadoknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 4.845,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužena pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je regresni zahtjev tužitelja kao zalagodavca, da mu tužena kao glavni dužnik, isplati iznos od 160.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom, koji je tužitelj isplatio N.b. a.d. B. kao povjeriocu, na ime vraćanja kredita koji je podigla tužena.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je ugovorom o lombardnom kreditu broj ... zaključenim u B. dana 17.02.2017. godine između N.b. a.d. B. kao davaoca kredita i tužene kao korisnika kredita, banka odobrila tuženoj kratkoročni nenamjenski kredit u iznosu od 160.000,00 KM, da je u svrhu obezbjeđenja naplate

predmetnog potraživanja iz ugovora o kreditu, korisnik kredita (tužena) se obavezala da će predati banci, instrumente obezbjeđenja kredita, između ostalih, zalog na kamatonosni namjenski depozit u iznosu od 160.000,00 KM u vlasništvu tužitelja (član 4. stav 1. alineja treća); da je osnivač tužitelja kao društva odlukom broj ... od 17.02.2017. godine dao saglasnost da tužitelj obezbjedi kredit tužene kao korisnika kredita kod N.b. a.d. B. u iznosu od 160.000,00 KM na period od jedne godine, te da će kao sredstvo obezbjeđenja kredita obezbjediti oročena novčana sredstva u iznosu od 160.000,00 KM kod N.b. a.d. B.; da je na osnovu odluke osnivača tužitelja kao društva od 17.02.2017. godine i ugovora o kreditu od 17.02.2017. godine zaključen ugovor o zalogu novčanog depozita u domaćoj valuti broj ... dana 17.02.2017. godine između tužitelja kao zalagodavca i N.b. a.d. B. kao zalogoprimca prema kojem zalogoprimac prima u zalog novčani depozit u iznosu od 160.000,00 KM koji je neopoziv i služi za obezbjeđenje potraživanja zalogoprimca po ugovoru o kreditu broj ... tužene kao korisnika kredita (član 1.), da je u članu 3. ugovora o zalogu ugovoreno da ukoliko korisnik kredita ne izvrši obavezu po kreditu navedenom u članu 1. ugovora, zalogoprimac će naplatu potraživanja izvršiti iz založenog novčanog depozita zalagodavca, a u članu 5. ugovorne strane su se saglasile da ovaj ugovor važi sve dok potraživanje po osnovu ugovora o kreditu iz člana 1., ne budu u cijelosti izmiren davaocu kredita (zalogoprimcu); da tužena u roku dospelosti davaocu kredita nije vratila kredit zajedno sa ugovornim kamatama, koju obavezu je dana 30.03.2018. godine ispunio tužitelj iz založenog novčanog depozita u iznosu od 160.000,00 KM a što proizlazi iz potvrde N.b. a.d. B. broj ... od 03.06.2019. godine, izvoda broj ... o promjeni sredstava na računu od 17.02.2017. godine i email prepiske između N.b. i tužitelja od 04.04.2018. godine.

Polazeći od naprijed utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud je zaključio da je izmirenjem duga tužene kao korisnika kredita, u času ispunjenja prešlo na tužitelja po samom zakonu potraživanje banke zajedno sa zakonskim zateznim kamatama, čime je tužitelj stekao pravo da od tužene kao dužnika zahtijeva isplatu navedenog iznosa, koju visinu duga je prvostepeni sud utvrdio prihvatajući u cijelosti nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke D.O., kao i iz potvrde N.b. a.d. B. od 03.06.2019. godine iz koje proizlazi da je depozit od 160.000,00 KM razoročen i prenesen radi pokrića dospelog duga po ugovoru o kreditu koji je tužena zaključila sa N.b. a.d. B. dana 17.02.2017. godine. Našao je da je ugovor o založnom depozitu u okviru pravne sposobnosti tužitelja budući da davanje obezbjeđenja namjenskog depozita nije djelatnost koja se upisuje u sudski registar, niti je definisana klasifikacijom djelatnosti, ali da ni jednim materijalnim propisom nije zabranjeno zaključivanje takvog ugovora od strane tužitelja, te da je tužitelj prilikom zaključivanja ugovora o zalogu uredno zastupan jer ga je potpisala izvršni direktor D.T. u skladu sa Pravilima poslovanja tužitelja od juna 2016. godine. Slijedom navedenog prvostepeni sud je usvojio tužbeni zahtjev pozivom na odredbe članova 300. i 1065. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04, u daljem tekstu: ZOO), 168. i 169. stav 1. Zakona o stvarnim pravima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 124/08, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19, u daljem tekstu: ZSP).

Drugostepeni sud je, odlučujući o žalbi tužitelja, prihvatio kao pravilna činjenična utvrđenja i pravni stav prvostepenog suda, te je žalbu odbio i potvrdio prvostepenu presudu.

Osporena odluka je pravilna i zakonita.

Odredbom člana 300. ZOO propisano je da kad obavezu ispuni lice koje ima neki pravni interes u tome, na njega prelazi po samom zakonu u času ispunjenja povjeriočevo potraživanje sa svim sporednim pravima.

Iz utvrđenog činjeničnog utvrđenja u predmetnoj pravnoj stvari, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku, prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana

240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da tužena u roku dospelosti nije vratila kredit N.b. a.d. B. po ugovoru od 17.02.2017. godine u iznosu od 160.000,00 KM, koji je prema članu 4. stav 1. alineja treća tog ugovora bio obezbjeđen zalogom na kamatonosni namjenski depozit u iznosu od 160.000,00 KM u vlasništvu tužitelja, da je iz tog razloga banka kao davalac kredita dana 30.03.2018. godine naplatila to potraživanje iz navedenog instrumenta obezbjeđenja na osnovu ugovora o zalogu novčanog depozita u domaćoj valuti od 17.02.2017. godine zaključenog između tužitelja kao zalogodavca i N.b. a.d. B. kao zalogoprimca prema kojem zalogoprimac prima u zalog novčani depozit u iznosu od 160.000,00 KM koji je neopoziv i služi za obezbjeđenje potraživanja zalogoprimca po ugovoru o kreditu zaključenim toga dana sa tuženom, na koji način je obaveza tužene kao primaoca kredita tužitelju kao davaocu kredita izmirena iz imovine tužitelja.

Kod takvog činjeničnog stanja, koje među parničnim strankama nije ni sporno, pravilan je zaključak nižestepenih sudova da je izmirenjem duga tužene kao korisnika kredita banci, u času ispunjenja prešlo na tužitelja po samom zakonu potraživanje banke zajedno sa zakonskim zateznim kamatama, čime je tužitelj stekao pravo da od tužene kao dužnika zahtijeva isplatu navedenog iznosa, saglasno odredbi člana 300. ZOO.

U okolnostima konkretnog slučaja, budući da je tužitelj iz svoje imovine izvršio obavezu tužene iz ugovora o kreditu u skladu sa njenom voljom da izvršenje te obaveze obezbjedi zalogom tužitelja, odbijanjem tužbenog zahtjeva zbog pitanja valjanosti ugovora o zalogu zaključenog između tužitelja i banke davaoca kredita, na čemu insistira revizija, bilo bi povrijeđeno pravo tužitelja na imovinu iz člana II/3k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Evropsku konvenciju.

Imajući u vidu naprijed navedeno i ostali revizioni prigovori (pravna valjanost ugovora o zalogu, postojanje pravnog interesa tužitelja za ispunjenje obaveze prema banci) su neosnovani i nisu mogli ishoditi drugačiju presudu.

Drugostepeni sud je, suprotno tvrdnji revidenta, na sve relevantne žalbene prigovore dao jasne odgovore, koje kao pravilne prihvata i ovaj sud, pa ne stoji ni revizioni prigovor da je pobijana presuda zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 231. ZPP u vezi sa odredbom člana 209. istog zakona.

Imajući u vidu naprijed navedeno odlučeno je kao u izreci na temelju odredbe člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić